

Småföretags- barometern 2022

Blekinge län

Ett samarbete mellan:

företagarna

Sparbankernas
Riksförbund

Swedbank

INNEHÅLL

Om Småföretagsbarometern	3
Nettotal och konjunkturindikatorn	3
Sammanfattning av konjunkturläget i Blekinge län.....	4
Konjunkturutvecklingen i Sverige och näringslivet i Blekinge län	5
Näringslivet i Blekinge län.....	5
Småföretagsbarometern – Blekinge län.....	6
Konjunkturindikatorn	6
Sysselsättning.....	8
Orderingång.....	9
Tackat nej till order	10
Omsättning	11
Lönsamhetsutvecklingen.....	11
Företagens prisförväntningar	12
Expansionsutsikter och hinder för expansion.....	13
Slutsatser	15

OM SMÅFÖRETAGS- BAROMETERN

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar på utvecklingen de kommande 12 månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företag inom det privata näringslivet med 1–49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp geografiskt så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och insikten kring de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

NETTOTAL OCH KONJUNKTURINDIKATORN

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a. Ja/nej
- b. Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerens konjunkturindikator baseras på **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än noll betyder kontraktion, medan ett värde över noll betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå.

Sedan adderas nettotalen för *sysselsättning, ordergång och omsättning*. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

SAMMANFATTNING AV KONJUNKTURLÄGET I BLEKINGE LÄN

- **Småföretagskonjunkturen** i Blekinge län har ökat sedan i fjol. Konjunkturutvecklingen är i linje med, men marginellt lägre än, utvecklingen i landet som helhet. Utfallet av årets konjunkturindikator blev lägre än vad länets företagare förväntade sig i fjol. Inför de kommande tolv månaderna förväntar sig företagen en avmattad tillväxttakt i konjunkturen.
- **Sysselsättningstillväxten** har ökat under de senaste tolv månaderna och utvecklingen har därmed återhämtat sig efter fjolårets avmattning. Tillväxttakten är marginellt lägre i länet jämfört med rikssnittet. Företagen förväntar sig en avmattad tillväxttakt i sysselsättningen under de kommande tolv månaderna.
- **Tillväxten i orderingsgången** i Blekinge län har ökat under de senaste tolv månaderna och länet placerar sig över rikssnittet. Trots den goda orderutvecklingen tror företagen på en avmattad tillväxttakt under de kommande tolv månaderna.
- **Omsättningstillväxten** i Blekinge län har ökat, men placerar sig strax under rikssnittet. Företagen i länet förväntar sig en minskad tillväxttakt under de kommande tolv månaderna.
- **Lönsamhetstillväxten** i Blekinge län har mattats av kraftigt och är nu på en negativ nivå, vilket innebär att andelen företag som haft en minskad lönsamhet är större än andelen företag som haft en ökad lönsamhet under de senaste tolv månaderna. På ett års sikt förväntas dock lönsamhetsutvecklingen återhämta sig till en positiv nivå igen.
- Företagen i Blekinge län upplever bättre möjligheter att växa framöver än riksgenomsnittet. Av företagen i länet anser 70 procent att de har **goda utsikter att expandera** på sikt. För landet som helhet är det 69 procent. Samtidigt vill omkring nio av tio företag i länet växa.
- Brist på lämplig arbetskraft är fortsatt det enskilt största **tillväxthindret** enligt Blekinges småföretag, vilket 26 procent uppger. Politisk oförutsägbarhet upplevs i högre grad som ett hinder för tillväxt i länet jämfört med riksgenomsnittet. Andra betydande tillväxthinder är skatter och höga arbetskraftskostnader.

KONJUNKTURUTVECKLINGEN I SVERIGE OCH NÄRINGSLIVET I BLEKINGE LÄN

Efter att ha drabbats hårt av coronapandemin samtidigt som tillväxten föll kraftigt både i Sverige och i omvärlden har konjunkturen i småföretagen med 1–49 anställda återhämtat sig under det senaste året. I årets undersökning steg konjunkturindikatorn till 57 jämfört med minus 15 i fjol, den lägsta nivån i Småföretagsbarometerns historia. Uppgång är dock lägre än vad företagen räknade med i fjol. Då förväntades konjunkturindikatorn stiga till 88. Den främsta förklaringen är svagare tillväxt i företagens orderingång och omsättning är, men även sysselsättningen steg mindre än förväntat.

Småföretagen är dock positiva om framtiden och tror att konjunkturen kommer fortsätta stärkas under de närmaste tolv månaderna. Om deras prognos stämmer skulle det ge en konjunkturindikator på 77, vilket är något högre än det historiska genomsnittet (76). Mest optimistiska är företagen om orderingång och omsättning, samtidigt är deras sysselsättningsplaner de högsta sedan 2011 efter att ha utvecklats svagare än genomsnittet de tre senaste åren.

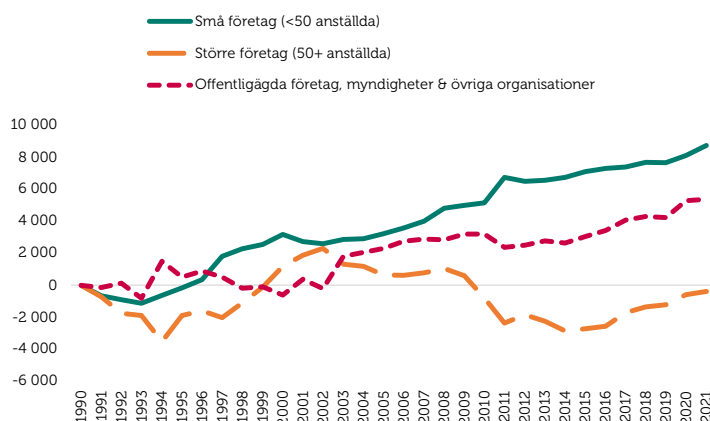
Den starkaste uppgången väntas inom tjänstesektorn följt av tillverkningsindustrin medan byggföretagen förutser en svagare konjunktur. Trots kraftigt ökade produktionskostnader, hög inflation, återkommande störningar i leveranskedjorna och stigande räntor tycks inte småföretagens framtidsplaner dämpats i någon större omfattning. Efter undersökningsperioden har nedåtriskerna dock ökat varför dessa planer kan komma att revideras ner under året.

Näringslivet i Blekinge län

Många av länets företag är serviceföretag och underentreprenörer till stora tillverkningsföretag och den lokala handeln. Den lokala näringslivspolitikerna har som syfte att stimulera regionens näringsliv och därmed skapa en ekonomiskt hållbar utveckling samt ökad sysselsättning. Målet är att skapa välfungerande och hållbara lokala arbetsmarknadsregioner med en god servicenivå i alla delar av länet. Detta förutsätter ett brett samarbete mellan näringsliv, kommuner och andra organisationer. Region Blekinge ansvarar för det regionala utvecklingsprogrammet, ett strategidokument med övergripande mål och en framtida strategisk inriktning för det regionala utvecklingsarbetet i länet.

Figur 1 visar tydligt att det är de mindre, växande företagen som står för att sysselsättningen växer i Blekinge län. Även om antalet sysselsatta också har vuxit något i offentlig sektor.

Figur 1 Tillväxt av jobb i Blekinge län sedan 1990 (källa: SCB)¹

¹ Arbetsställen utan anställda räknas som 1 jobb. Sektorn jordbruk, skogsbruk & fiske, samt juridiska former så som bostadsrättsföreningar, kommuner och dödsbon exkluderas.

SMÅFÖRETAGSBAROMETERN

– BLEKINGE LÄN

Konjunkturindikatorn

Konjunktoren beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det allmänna ekonomiska läget i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturcykeln. En konjunkturcykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när näringslivet har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att arbetslösheten är låg och att investeringarna ökar.

Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfråga på varor eller tjänster, kan de tvingas dra ner på personal och avstå nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

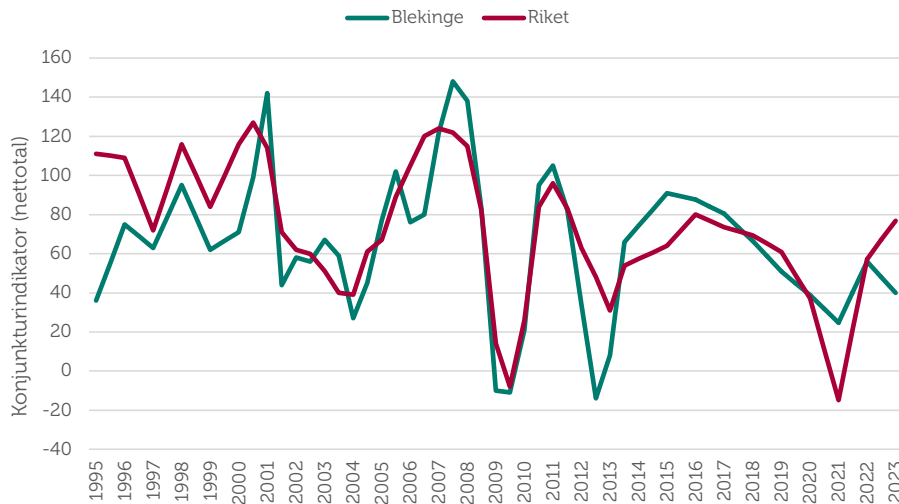
För att få en bild över konjunkturläget i Blekinge län kommer utvecklingen inom sysselsättning, ordergång och omsättning hos länets småföretag redovisas. Genom att addera netttotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i Blekinge. Historiskt har länets småföretagare upplevt en relativt kraftig återhämtning i konjunktoren efter två perioder med väldigt svag konjunktur, 2008-2009 och 2012-2013. Från att 2007 ha nått ett netttotal på 148, bottnade index 2012 med ett värde på -14. Efter det har länet haft flera år med god tillväxt.

Som ett av totalt sex län hade Blekinge län ett positivt netttotal av konjunkturindikatorn i fjolårets Småföretagsbarometer, och hade dessutom den starkaste konjunkturutvecklingen i hela landet. Företagen i länet klarade sig klart lindrigare undan den ekonomiska kris som pandemin inneburit jämfört med företag i andra delar av landet.

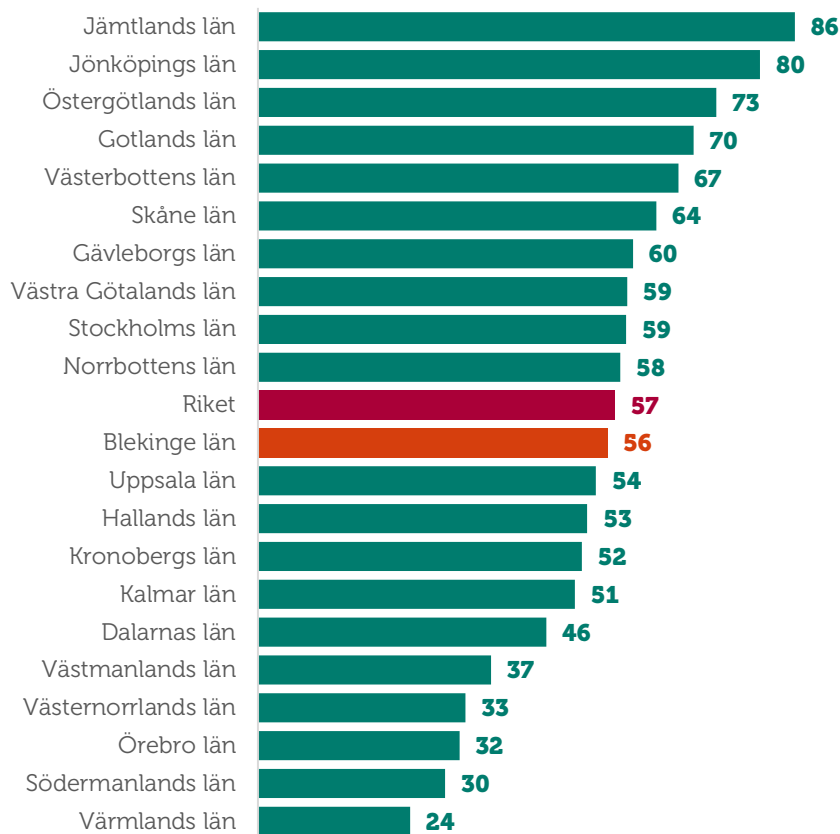
I 2021 års mätning var det sammanvägda nettotalet för konjunkturindikatorn i länet 25. Årets netttotal är 56 vilket därmed visar på en ökad tillväxttakt under året som gått. Den långvariga avmattningen i konjunkturutvecklingens sedan 2015 är därmed bruten. Blekinge läns konjunkturindikator är i linje med, men marginellt lägre än, rikssnittets netttotal 57 (figur 3). Årets utfall blev dock lägre än vad länets företagare förväntade sig i fjol. Efter mer än ett år med coronapandemin var företagens förväntningar på det kommande året mycket optimistiska, och deras prognos gav ett netttotal på 93. Vaccineringen mot covid-19, fortsatta finanspolitiska stimulanser och en ljusare omvärldskonjunktur bidrog sannolikt till småföretagens optimism. Även om utfallet blev klart lägre än företagens prognos ser vi att konjunkturindikatorn nu är på en högre nivå än innan coronapandemins utbrott.

Trots att länets småföretagare haft en god konjunkturutveckling visar företagens förväntningar för de kommande tolv månaderna på en avmattad tillväxttakt. Deras sammanvägda prognoser för sysselsättning, ordergång och omsättning visar att konjunkturindikatorn backar till nettotalet 40. Motsvarande utveckling för rikssnittet är fortsatt ökad tillväxttakt med ett förväntat netttotal på 77.

Figur 2 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (nettotal) i Blekinges län och riket 1995–2022

Figur 3 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (nettotal) 2022

Sysselsättning

Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Att vara i arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Ett nettotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen, det vill säga att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

Mellan 2016 och 2018 mattades sysselsättningstillväxten i länet av relativt kraftigt. Under 2019 planade avmattningen ut och tillväxttakten ökade marginellt, för att sedan mattas av igen. I fjolårets rapport var nettotalet för sysselsättningsutvecklingen -4 (figur 4). Länets negativa netttotal innebär därmed att sysselsättningen totalt sett minskade bland länets företag i fjolårets Småföretagsbarometer.

I årets undersökning har tillväxttakten ökat och sysselsättningsutvecklingen har återhämtat sig i Blekinge, till ett nettotal på 6. Totalt har 15 procent av företagen i länet ökat sin personalstyrka medan nio procent har minskat den. Årets nettotal för sysselsättningsutvecklingen i Blekinge län ligger dock under rikssnittet vars nettotal är 7.

Coronapandemin drabbade småföretagen hårt, men i fjolårets rapport började de se ljuset i tunneln. Trots osäkerhet om hur pandemin skulle utveckla sig, med risk för fler eller långvariga restriktioner för att begränsa smittan var företagens prognoser om sysselsättningen då positiva. De förväntade sig en ökad tillväxttakt till nettotalet 8. Årets utfallet blev därmed i princip i linje med fjolårets förväntningar.

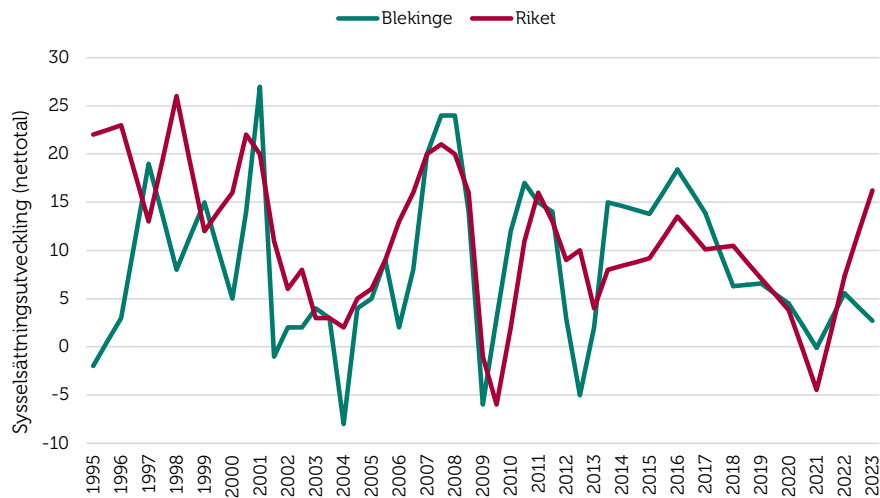
Under de kommande tolv månaderna förväntar sig företagen en avmattad tillväxt i sysselsättningen till nettotalet 3. Andelen företag som förväntar sig att öka personalstyrkan är 16 procent, vilket är en ungefär lika stor som årets utfall. Samtidigt förväntar sig 13 procent att antalet anställda ska minska, vilket drar ned länets prognos för sysselsättningsutvecklingen. Motsvarande förväntningar för landet som helhet är ett nettotal på 16.

Det kan vara värt att notera att småföretagens anställningsplaner till viss del speglar den djupa kris som många av dem befunnit sig i, med personalneddragningar och permitteringar som följd. I de företag som planerar att anställa kan det delvis handla om en återgång till mer normala förhållanden, vilket innebär att anställningsplanerna till stor del kan tolkas som en återanställning snarare än nyanställning.

Resultaten för hela riket visar att de mest optimistiska sysselsättningsplanerna finns bland företag inom hotell och restaurang, men även inom tillverkning och handelssektorn. En ökad arbetskraftsbrist och en växande osäkerhet kring omvärldskonjunkturen innebär dock en risk att företagens anställningsplaner kan vara för optimistiska.

Figur 4 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Blekinges län och riket 1995–2022

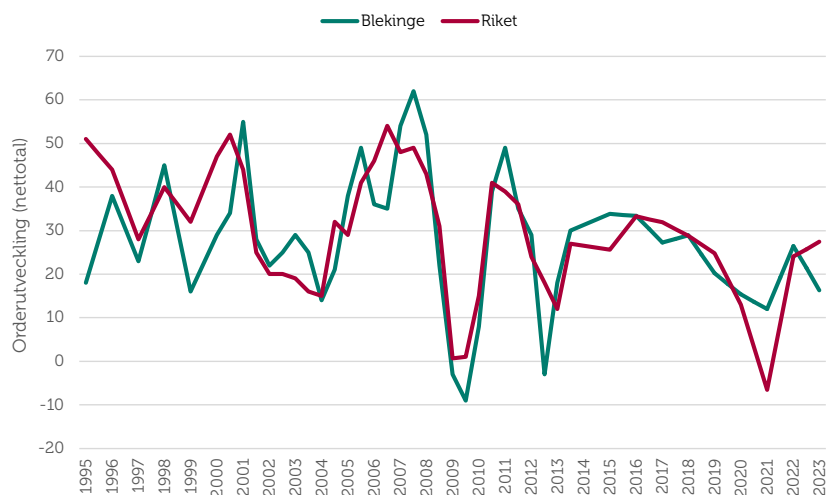
Orderingång

Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

Blekinge läns tillväxttakt för orderingången har ökat under de senaste tolv månaderna, från nettotalet 11 i fjol till 26 i år. I årets mätning ser vi att orderutvecklingen i länet varit starkare än för riket som helhet under det senaste året, vilket placerar länet över rikssnittets nettotal 24. Sammantaget har 44 procent av småföretagen i länet haft en ökad orderingång, lika stor andel som i fjol. Samtidigt uppger 18 procent att orderingången minskat under de senaste tolv månaderna, vilket är en betydligt lägre andel än fjolårets 32 procent. Utfallet för orderutvecklingen blev dock lägre än företagens prognos i fjol, då det förväntade nettotalet för 2022 hamnade på 42.

Prognosen för orderutvecklingen de kommande tolv månaderna är att tillväxttakten ska mattas av. Bland länets företag tror 37 procent att deras orderingång kommer öka, medan 21 procent förväntar sig att den minskar. Detta ger ett förväntat nettotal på 16 för de kommande tolv månaderna. Motsvarande nettotal för rikssnittet är 27.

Figur 5 Orderutveckling (netttotal) i Blekinges län och riket 1995–2022

Tackat nej till order

När tiden inte räcker till, om personal saknas, eller då man har svårt att finansiera nödvändiga investeringar kan många företag tvingas tacka nej till order, vilket 52 procent av länets småföretagare har gjort under det senaste året. I fjol var andelen 40 procent. Blekinge län placerar sig över riksgenomsnittet som är 41 procent.

Precis som för övriga Sverige är den främsta anledningen till att företagen i länet tackat nej till en order att de redan har mer att göra än de hinner med. I Blekinge län anger 47 procent av företagen detta som främsta anledning, vilket är en högre andel än i fjol (då 38 procent) och över rikssnittet på 45 procent.

Liksom tidigare år, och i likhet med riket som helhet, är även arbetskraftsbrist en betydande anledning till att företagen i länet tackar nej till order. Som vi kommer att redogöra för längre fram upplever många företag i Blekinge län kompetensbrist som främsta tillväxthinder. Det kan förklara varför arbetskraftsbrist i form av exempelvis att företagen redan har mer att göra än vad de hinner med samt kompetens- och matchningsproblematik anges som huvudorsaker till att de tackat nej till order.

Alternativet ”annan anledning” kan exempelvis vara att uppdraget inte är tillräckligt lönsamt eller att företaget har brist på råvara eller materiel för att möta uppdraget.

Figur 6 Huvudorsaken till att företag har tackat nej till order under de senaste 12 månaderna

Omsättning

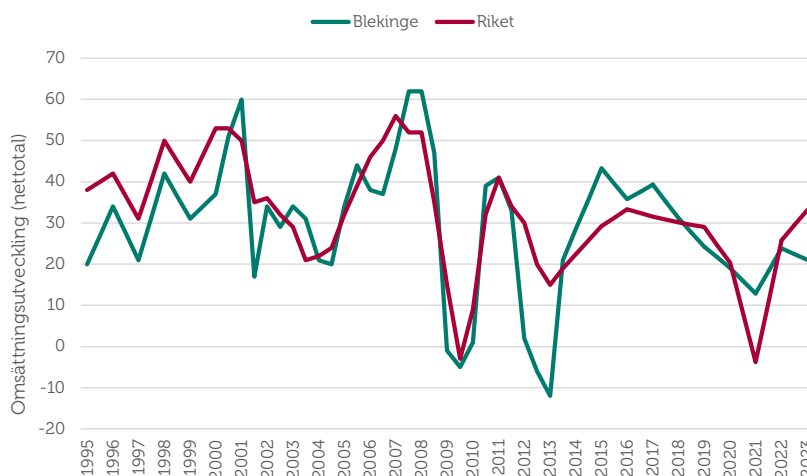
Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

Omsättningstillväxten i Blekinge län har varit positiv efter en kraftig ökning som började 2013. Från 2017 och fram till i fjol har tillväxten stadigt mattats av. Denna trend har nu vänt och tillväxttakten har ökat under de senaste tolv månaderna (se figur 7). Länets netttotal har därmed ökat till 24 jämfört med 13 i fjol. Tillväxttakten har dock varit något svagare i länet jämfört med riket som helhet, vars netttotal för omsättningsutvecklingen är 26. I länet har 48 procent av företagen haft en ökad omsättning under de senaste tolv månaderna medan den minskat hos 24 procent.

Precis som för sysselsättningen och orderutvecklingen var prognosen för omsättningsutvecklingen mycket optimistisk bland företagen i fjolårets undersökning och deras förväntningar var ett netttotal på 42. Utfallet blev därmed lägre än prognoserna.

Företagen i Blekinge län tror på en fortsatt god omsättningsutveckling för de kommande tolv månaderna, men en avmattad tillväxttakt. Bland företagen i länet förväntar sig 41 procent en ökad omsättning, medan 20 procent förväntar sig att den minskar. Detta ger ett förväntat netttotal på 21. Motsvarande netttotal för rikssnittet är 33.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Blekinges län och riket 1995–2022

Lönsamhetsutvecklingen

Företagens möjligheter att växa genom investeringar och nyanställningar är kopplade till lönsamhetsutvecklingen. Figur 8 visar att Blekinge län historiskt legat i linje med rikssnittet, men finanskrisen slog hårdare mot företagen i länet jämfört med genomsnittet medan coronapandemins effekter mellan 2020 och 2021 inte hade lika stor påverkan på länets företag som i landet som helhet. I fjolårets Småföretagsbarometer var Blekinge tillsammans med Dalarnas län ensamt om att ha en ökad tillväxt i lönsamheten.

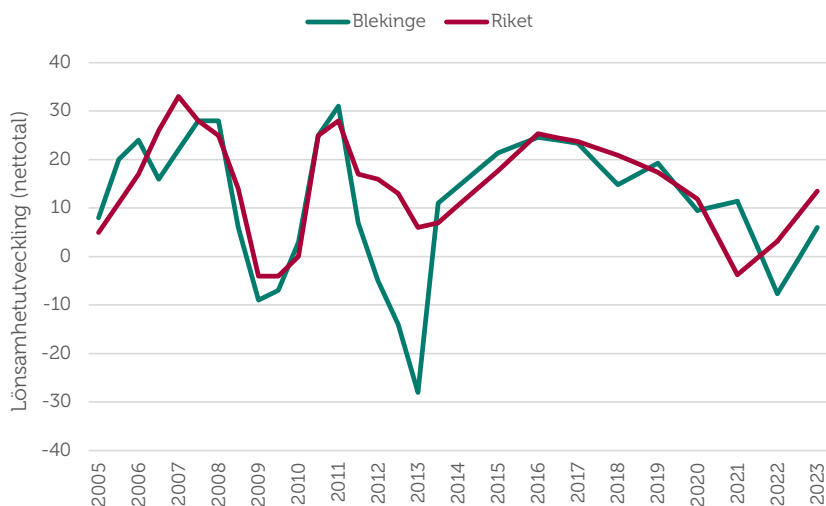
Årets undersökning visar dock att lönsamhetstillväxten minskat i Blekinge län. Nettotalet resulterar i minus 8 jämfört med fjolårets 11, vilket innebär att andelen företag som haft en minskad lönsamhet har varit större än andelen företag där den ökat under de senaste tolv månaderna. Utvecklingen har därmed varit svagare än för rikssnittet, vars netttotal är 3. Endast Örebro län och Dalarnas län har haft en svagare lönsamhetsutveckling, netttotal minus 22 respektive minus 9.

Av samtliga småföretag i länet har 31 procent haft en ökad lönsamhet, medan 39 procent upplevt att den minskat under de senaste tolv månaderna. Den kraftiga ökningen, till ett nettotal på 33, som länets småföretagare förväntade sig i fjol har därmed inte infriats. Att företagens bedömningar om den egna lönsamheten inte har utvecklats i linje med fjolårets förväntningar är sannolikt en effekt av det högre kostnadsläget till följd av bland annat det oroliga världsläget.

På ett års sikt förväntas det sammanlagda nettotalet för lönsamheten bland Blekinge läns småföretag öka till 6, vilket är lägre än riksnittets förväntade nettotal på 14. Bland företagen i länet tror 36 procent på en högre lönsamhet medan 30 procent tror att den blir lägre under det kommande året.

För riket som helhet finns det en bred samsyn om en förbättrad lönsamhet, men förväntningarna är påtagligt lägre jämfört med våren 2021. Mest pessimistiska om den framtida lönsamheten är byggföretagen och de mest optimistiska företagen finns i tjänstesektorn. Även i tillverkningsindustrin och handelssektorn förväntas lönsamheten förbättras men långt under de förväntningar som noterades i fjolårets undersökning.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Blekinges län och riket 2005–2022

Företagens prisförväntningar

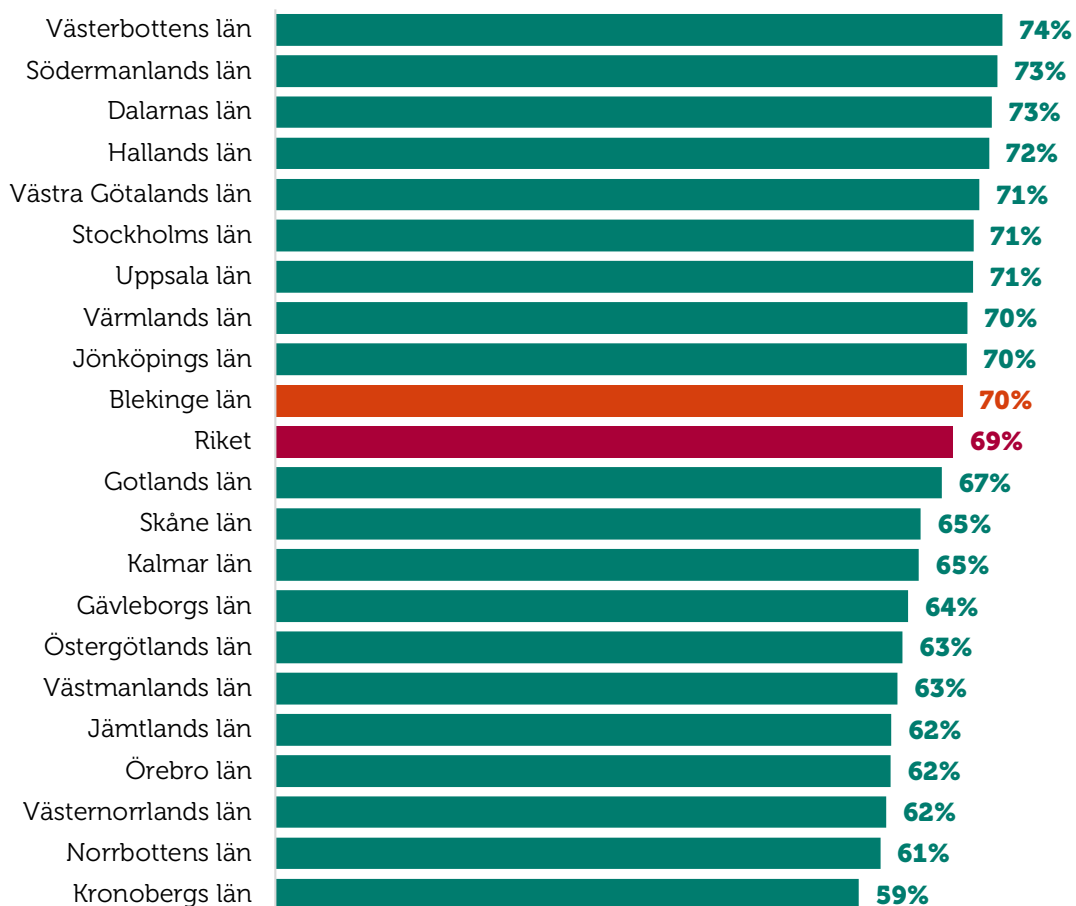
Företagens planer på eventuella prishöjningar ligger på en betydligt högre nivå än i tidigare undersökningar. I årets Småföretagsbarometer planerar 70 procent av småföretagen i landet som helhet att höja sina försäljningspriser under det kommande året, vilket är rekordhögt i undersökningens historia. Blekinge län toppar dessutom listan, tillsammans med Gävleborgs och Kalmar län, med 81 procent av företagen som planerar höja sina försäljningspriser. Motsvarande andel i fjol var 50 procent.

För riket som helhet ser vi att det främst är inom handeln, transport, hotell och restaurang som företagen planerar att höja sina priser. I fallande ordning följer därefter tillverkning, byggnad och tjänsteföretag. Företag inom tjänstesektorn bedömer inte i lika stor utsträckning som övriga branscher att kostnader för energi, råvaror och insatsvaror kommer påverka dem under det kommande året, vilket kan förklara att färre företag i den här sektorn tror att de kommer höja priserna. För många företag kan det vara svårt att kompensera kostnadsökningarna genom att ta ut högre priser av kunderna, åtminstone på kort sikt. Långa affärskontrakt begränsar utrymmet för prishöjningar men det kan även krävas omförhandlingar med kunder och leverantörer, vilket kan ta tid. Det kan också finnas en osäkerhet om hur mycket företaget kan höja priserna utan att riskera att tappa kunder.

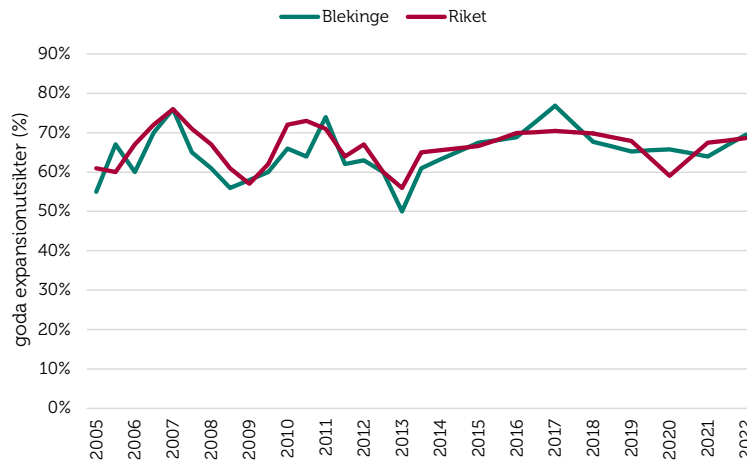
EXPANSIONSUTSIKTER OCH HINDER FÖR EXPANSION

Ett återkommande och glädjande resultat i Småföretagsbarometern är att småföretagen ser fortsatt goda möjligheter att expandera. Företagen i Blekinge län upplever marginellt större möjligheter att växa framöver jämfört med riksgenomsnittet: 70 respektive 69 procent, se figur 9. Samtidigt vill omkring nio av tio företag i Blekinge växa. I figur 10 ser vi att företagens expansionsutsikter har ökat och är på den högsta nivån sedan 2017.

Figur 9 Företagens expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) per län och i riket 2022

Figur 10 Expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) i Blekinges län och riket 2005–2022

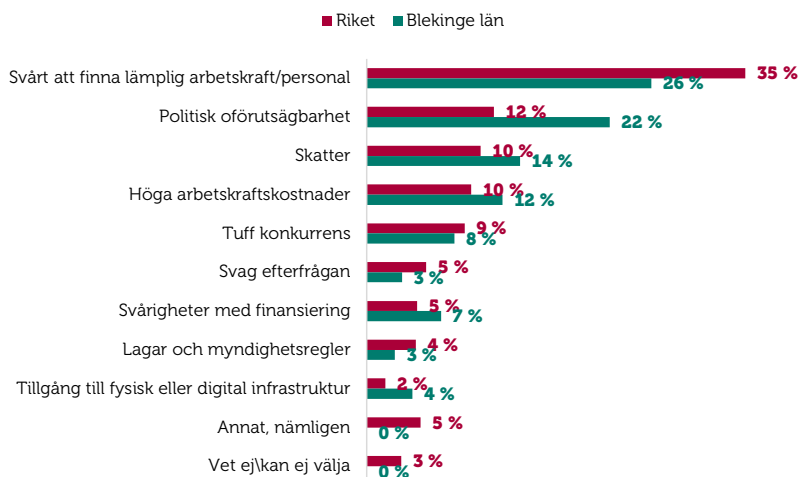
Det är relativt enkelt att starta företag i Sverige, men inte alltid lika lätt att få företaget att växa och bli framgångsrikt. Det finns många svårigheter och hinder som hämmar företagens jobb- och välfärdsskapande. Det gäller till exempel småföretagens konkurrenssituation, samt konkreta hinder som kostnaderna för att anställa och möjligheten att hitta nya medarbetare med rätt kompetens.

Det främsta tillväxthindret i länet är bristen på lämplig arbetskraft, ett hinder som dessvärre inte har minskat särskilt mycket i betydelse trots en svagare arbetsmarknad. I årets undersökning uppgav 26 procent av företagen det svaret, vilket ska jämföras med 28 procent i fjol. Svårigheten att hitta lämplig arbetskraft är därmed i nivå med vad företagen upplevde innan pandemin slog till.

Det näst vanligaste tillväxthindret är politisk oförutsägbarhet, vilket 22 procent av företagen svarade. Detta är en markant ökning jämfört med i fjol, då 13 procent av företagen uppgav det som största hinder för tillväxt. Detta är sannolikt en effekt av oro i omvärlden till följd av Rysslands krig i Ukraina vilket har fortsatt driva upp bland annat el- och drivmedelspriser, materialkostnader samt kostnader för leveranser och frakter. Samtidigt har även svensk energipolitik en roll i det höga kostnadsläget på energi som företagen upplevt under året, vilket också kan förklara att politisk oförutsägbarhet upplevs som ett betydande tillväxthinder.

Andra vanliga tillväxthinder är skatter och höga arbetskraftskostnader med 14 respektive 12 procent. Skatter och kostnader för arbetskraft, inklusive sociala avgifter tillhör de stora kostnadsposterna för många företag och påverkar direkt lönsamheten och risken med att driva företag.

Figur 11 Tillväxthinder enligt företagen i Blekinges län och i riket 2022 (procent)

SLUTSATSER

Det är en tydlig återhämtning i småföretagskonjunkturen som årets Småföretagsbarometer visar efter den djupa nedgången förra året som till stor del påverkades av pandemin. Sedan bottenivån i fjol har konjunkturindikatorn i riket som helhet stigit från -15 till 57, vilket är den största ökningen sedan den globala finanskrisen 2008/2009. Borttagande av coronarestriktioner och ett uppdämt konsumtionsbehov gav ytterligare skjuts i konjunkturen framför allt i företag verksamma inom besöksnäringen, branscher som drabbades särskilt hårt under pandemin. Återhämtningen har dock kantats av återkommande leveransstörningar och en tilltagande brist på rå- och insatsvaror men också av snabbt stigande kostnadsökningar, vilket kan bli en växande utmaning under de kommande tolv månaderna.

Småföretagen räknar med att sysselsättning, orderingång och omsättning kommer att stiga ytterligare under de kommande tolv månaderna. Det innebär att den samlade konjunkturindikatorn stiger till 88, vilket är över det historiska snittet 76. Mest optimistiska är företag i branscher som ännu inte helt återhämtat sig från pandemin, inte minst hotell och restaurangföretagen.

I Blekinge län har konjunkturindikatorn stigit till nettotalet 56 och länet placerar sig under rikssnittets nettotal 57. Företagen i Blekinge läns förväntningar visar på ett något försämrat konjunkturläge under de kommande tolv månaderna. Deras sammanvägda prognoser för sysselsättning, orderingång och omsättning visar en minskad tillväxttakt till en konjunkturindikator på nettotalet 40. Motsvarande utveckling för rikssnittet är en prognos om ökad tillväxttakt med ett förväntat nettotal på 77.

Företagens framtidsplaner sker under en osäker omvärldskonjunktur. Kriget i Ukraina och sanktioner mot Ryssland tenderar att hålla uppe de redan höga råvarupriserna och försvårar tillgången på rå- och insatsvaror med risk för fortsatt höga produktionskostnadsökningar. En rekordstor andel företag, sju av tio, planerar att höja sina försäljningspriser under det närmaste året sannolikt för att kompensera sig för de stigande kostnaderna. För många företag kan det vara svårt att övervältra de stigande kostnaderna mot sina kunder till exempel på grund av långa avtal med risk för att företaget tvingas dra ned på produktionen eller vidta ytterligare kostnadsbesparingar.

En snabb penningpolitisk åtstramning under 2022, för att få ned den höga inflationen, ter sig alltmer sannolik ut och är ett tydligt skifte efter en lång period med sjunkande räntor och låg inflation. Stigande räntor kommer att ha en dämpande effekt på konsumtions- och investeringstillväxten, något som småföretagen måste ta höjd för.

Swedbank

Swedbank, Landsvägen 40, 172 63 Sundbyberg
Postadress: 105 34 Stockholm
08-585 900 00 | info@swedbank.se | swedbank.se

Sparbankernas Riksförbund

Sparbankernas Riksförbund, Vasagatan 11, 10 tr, 111 20 Stockholm
Postadress: Box 16249, 103 24 Stockholm
08-684 206 20 | info@sparbankerna.se | sparbankerna.se

företagarna

Företagarna Sverige Service AB, Rådmansgatan 40, 113 57 Stockholm
Postadress: 106 67 Stockholm
08 - 406 17 00 | info@foretagarna.se | foretagarna.se